

EUROPEES PARLEMENT

2005 - 2006

AANGENOMEN TEKSTEN

van de vergadering van

dinsdag

5 juli 2005

P6_TA-PROV(2005)0272

Uitbuiting van kinderen in ontwikkelingslanden

Resolutie van het Europees Parlement inzake de uitbuiting van kinderen in ontwikkelingslanden, met speciale aandacht voor kinderarbeid (2005/2004(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op de artikelen 177, 178, 180 en 181 van het EG-Verdrag,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind¹ en met name de artikelen 28 en 32 daarvan,
- gezien de facultatieve protocollen I en II van 2002 bij dat Verdrag over de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie, en over de deelname van kinderen aan gewapende conflicten,
- gezien de overeenkomsten nr. 138 betreffende de toegestane minimumleeftijd voor tewerkstelling (1973) en nr. 182 betreffende het verbod van en onmiddellijke actie voor de eliminatie van de ergste vormen van kinderarbeid (1999) van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO),
- gezien de ACS-EU-Partnerschapsovereenkomst ondertekend in Cotonou in Benin in juni 2000,
- gezien de andere internationale instrumenten die tot doel hebben de bescherming van de rechten van het kind te verbeteren, zoals het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van de VN², de Internationale Overeenkomst inzake economische, sociale en culturele rechten van de VN³, het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing⁴, het VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen⁵ en het Verdrag inzake het verbod van het gebruik, de aanleg van voorraden, de productie en de overdracht van anti-personeelsmijnen en inzake de vernietiging van deze wapens⁶,
- gezien het Afrikaans Handvest inzake de Rechten en het Welzijn van het Kind, dat in juli 1999 in Nairobi (Kenia) werd aangenomen,
- gezien de millenniumontwikkelingsdoelstellingen, in het bijzonder doelstellingen 1 en 2, en de millenniumbijeenkomst op hoog niveau van de VN in september 2005 in New York,

¹ Aangenomen in 1989 en in 1990 in werking getreden.

² Aangenomen in december 1966 en in maart 1976 in werking getreden.

³ Aangenomen in december 1966 en in januari 1976 in werking getreden.

⁴ Aangenomen in december 1984 en in juni 1987 in werking getreden.

⁵ Aangenomen in 1979 en in september 1981 in werking getreden.

⁶ Aangenomen in september 1997 en in maart 1999 in werking getreden.

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties en de resoluties van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU¹,
- gezien het Internationaal Programma voor de Eliminatie van Kinderarbeid (IPEC) dat in 1992 door de IAO werd op gang gebracht en dat in 51 landen operationeel is,
- gezien de verslagen en de andere activiteiten van de IAO en UNESCO inzake onderwijs²,
- gezien het Wereldonderwijsforum in Dakar (Senegal) in 2000 (de Top van Dakar), die het document "Education for all " heeft aangenomen,
- gezien artikel 26 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waarin onderwijs als een fundamenteel mensenrecht wordt gedefinieerd,
- gezien de bijzondere zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over kinderen, die in mei 2002 in New York plaatsvond, en haar conclusies "Een wereld geschikt voor kinderen",
- gezien de EU-richtsnoeren over kinderen in gewapende conflicten³,
- gezien de Verklaring van Libreville over kinderhandel die in 2002 door 21 Afrikaanse landen werd aangenomen⁴,
- gezien de mededeling van de Commissie inzake de participatie van niet-overheidsactoren in het EG-ontwikkelingsbeleid (COM(2002)0598),
- gezien de resolutie van de Raad over 'corporate social responsibility' (de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven)⁵,

¹ Met name de resoluties van het Europees Parlement van 3 juli 2003 inzake kinderhandel en kindsoldaten (PB C 74 E van 24.3.2004, blz. 854), van 15 mei 2003 over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake de rol van onderwijs en scholing in de armoedebestrijding in ontwikkelingslanden (PB C 67 E van 17.3.2004, blz. 285), van 6 september 2001 inzake basisonderwijs voor kinderen in de ontwikkelingslanden in verband met de bijzondere zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over kinderen (PB C 72 E van 21.3.2002, blz. 360), van 11 april 2002 over het standpunt van de EU tijdens de speciale vergadering over kinderen van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (PB C 127 E van 29.5.2003, blz. 691), van 13 juni 2002 over kinderarbeid bij de vervaardiging van sportartikelen (PB C 261 E van 30.10.2003, blz. 587) en de resolutie van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU over de rechten van kinderen en in het bijzonder kindsoldaten (PB C. 26 van 29.1.2004, blz. 17).

² Met name de IAO-verslagen 'A future without child labour' ('Een toekomst zonder kinderarbeid') (2002), 'Combating Child Labour through Education' ('Kinderarbeid via het onderwijs bestrijden') (2003), 'Investing in every child' ('Investeren in elk kind') (2004) en het UNESCO/OESO-rapport 'Financing Education-Investments and Returns' (2002) ('Onderwijsfinanciering - Investeren en rendement')

³ Aangenomen door de Raad op 10 december 2003 (doc. nr. 15634/03).

⁴ Aangenomen door de eerste Top van staats- en regeringsleiders van ACS-landen in Libreville, Gabon, op 7 november 1997.

⁵ Aangenomen door de Raad op 10 januari 2003 (doc. nr. 5049/03).

- gezien de mededeling van de Commissie over de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven: bijdrage van het bedrijfsleven aan duurzame ontwikkeling (COM(2002)0347),
 - gezien de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen¹,
 - gezien het verslag van de Hoge Commissaris voor mensenrechten van de VN over de verantwoordelijkheden van transnationale ondernemingen en gerelateerde ondernemingen in verband met de mensenrechten²,
 - gezien de Driepartijenverklaring betreffende de beginselen in verband met multinationale ondernemingen en het sociaal beleid, aangenomen door de IAO in november 1977,
 - gezien het vijfde beginsel van de Global Compact van de VN, te weten "Business should uphold the effective abolition of child labour",
 - gezien het verslag van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU over vooruitgang op het gebied van basisonderwijs voor iedereen en gelijkheid van mannen en vrouwen in de ACS-landen in het kader van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, dat in april 2005 in Bamako (Mali) werd goedgekeurd,
 - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking en het standpunt van de Commissie internationale handel (A6-0185/2005),
- A. overwegende dat volgens UNICEF 'kinderarbeid' betekent elke vorm van arbeid, verricht door kinderen jonger dan 18 jaar, die gevaarlijk is of de opvoeding van het kind hindert, of schadelijk is voor de gezondheid of de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke of sociale ontwikkeling van het kind,
- B. overwegende dat er in de wereld 352 miljoen jongens en meisjes aan het werk zijn, waarvan er 179 miljoen het slachtoffer zijn van wat de IAO als de ergste vormen van kinderbeid definieert,
- C. overwegende dat de meerderheid van de kinderbeiders in de landbouwsector werkt,
- D. overwegende dat 5 miljoen kinderen op werkplaatsen in Oost-Europa en in het Middellandse-Zeegebied worden uitgebuit, en met name (kennelijk) in EU-lidstaten, hetgeen totaal ontoelaatbaar zou zijn,
- E. overwegende dat het Verdrag over de rechten van het kind in 1989 door alle verdragsluitende landen is bekrachtigd behalve door twee landen, namelijk de Verenigde Staten en Somalië,
- F. overwegende dat armoede geen onoverkomelijke hinderpaal hoeft te zijn voor arme kinderen om te stoppen met werken en voltijs naar school te gaan wanneer passende maatregelen worden genomen: een eind maken aan kinderbeid is geen voorwaarde voor het uitbannen van armoede,

¹ Jaarverslag over de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen: editie 2000.

² VN-document nr. E/CN. 4/2005/91, 15 februari 2005.

- G. overwegende dat kinderarbeid de armoede bestendigt en ontwikkeling hindert doordat het de lonen drukt, volwassenen werkloos maakt en kinderen geen onderwijs krijgen,
- H. overwegende dat elk kind het recht heeft op registratie bij de geboorte en het rechtstreeks verband dat dit creëert met het schragen van de relevante mensenrechtennormen die kinderen beschermen tegen uitbuiting via werk,
- I. overwegende dat het zorgen voor onderwijs voor iedereen een van de meest efficiënte strategieën is voor het doorbreken van de armoedecirkel en een kernelement is in duurzame menselijke ontwikkeling en in de inspanningen voor het realiseren van de doelstellingen inzake menselijke ontwikkeling die (zoals internationaal afgesproken) tegen 2015 moeten zijn verwezenlijkt,
- J. overwegende dat de Commissie en de Raad op 10 november 2000 een gezamenlijke verklaring hebben uitgebracht over het universele basisonderwijs en de erkenning van onderwijs als een prioriteit voor ontwikkeling; verder overwegende dat het Europees Parlement de relatie tussen onderwijs en het elimineren van kinderarbeid in tal van resoluties heeft onderkend,
- K. overwegende dat 121 miljoen kinderen (van wie 65 miljoen meisjes) nooit naar school zijn gegaan ook al heeft elk kind een onaantastbaar recht op onderwijs,
- L. overwegende dat kinderarbeid veel kinderen verhindert om naar school te gaan, wat als een luxe wordt beschouwd aangezien hun inkomen een essentiële aanvulling vormt om het gezin te helpen overleven en overwegende dat 120 miljoen van het totale aantal werkende kinderen voltijds werken, met als gevolg dat hun opleiding hetzij ontoereikend is, hetzij volledig wegvalt; overwegende dat in bepaalde gevallen in landen zoals India en China het onderwijs van de kinderen onderbroken wordt omdat de ouders naar het buitenland gaan om er te gaan werken en het kind niet alleen kunnen laten om zijn school af te maken,
- M. overwegende dat het recht van kinderen op onderwijs niet ter discussie kan worden gesteld en onderwijs en beroepsopleiding, in het bijzonder voor meisjes en vrouwen, van essentieel belang zijn bij de armoedebestrijding en nadruk leggend op de politieke verbintenis van de Commissie om de middelen voor onderwijs en opleiding in het kader van de ontwikkelingssamenwerking op te trekken,
- N. overwegende dat de Raad zich duidelijk heeft geëngageerd voor de millenniumontwikkelingsdoelstellingen, welke de uitbanning van armoede, onderwijs voor iedereen en het realiseren van de gelijkheid van man en vrouw inhouden,
- O. overwegende dat fabrikanten van sportartikelen er zich in 1978 toe hebben verbonden om zich aan de Code of Working Practice van de FIFA te houden, die kinderarbeid verbiedt voor de vervaardiging van producten waarvoor zij licenties uitreikt,
- P. overwegende dat ondernemingen, waaronder multinationals, in ethisch opzicht een maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen om kinderarbeid te helpen elimineren uit alle stadia van vervaardiging en productie,
- Q. overwegende dat acties tegen kinderarbeid binnen één enkele sector zelden efficiënt zijn,

- R. overwegende dat kwalitatief slecht en/of irrelevant onderwijs kinderen kan afstoten en hen kwetsbaar maakt voor uitbuiting,
1. roept alle landen op om het VN-verdrag over de rechten van het kind en de facultatieve protocollen ervan zo snel mogelijk te bekrachtigen en af te dwingen;
 2. dringt erop aan bij de twee EU-lidstaten die de IAO-Verdragen nr. 138 en nr. 182 nog niet hebben bekrachtigd, deze alsnog te bekrachtigen en uit te voeren, aangezien elke andere houding in strijd zou zijn met het Handvest van de fundamentele rechten;
 3. beveelt de Commissie aan om van de implementatie van de fundamentele arbeidsnormen een vast onderdeel te maken van bilateraal overleg op alle niveaus zowel met landen waar schendingen plaatsvinden als met landen die daar middels investeringen en handel bij betrokken zijn;
 4. is van oordeel dat de ratificatie en de tenuitvoerlegging van de IAO-Verdragen nrs. 138 en 182 deel uitmaken van de voorwaarden die de Commissie en de Raad moeten opleggen aan landen die kandidaat zijn voor toetreding tot de Europese Unie;
 5. beklemtoont dat de strijd om kinderoerbuiting en kinderarbeid te elimineren een politieke prioriteit voor de EU moet zijn en roept de Commissie op een speciale begrotingslijn te creëren die specifiek voor de bescherming van kinderrechten is bedoeld, in het kader van het Europees initiatief voor democratie en mensenrechten;
 6. spoort de Commissie aan kinderrechten, met inbegrip van de afschaffing van kinderarbeid, volledig en op coherente wijze in haar acties op te nemen, vooral in de strategische documenten met landen en regio's en in nationale/regionale programma's, alsook in het proces van herziening van de Verklaring betreffende het ontwikkelingsbeleid, en haar aandacht op de essentiële rol van het onderwijs te richten;
 7. vraagt de Commissie ervoor te zorgen dat het handelsbeleid van de EU strookt met haar verbintenissen inzake de bescherming en bevordering van kinderrechten en grondig te onderzoeken of het mogelijk is een EU-systeem voor etikettering van in de EU ingevoerde goederen te introduceren ter verklaring dat zij zijn vervaardigd zonder gebruik van kinderarbeid in eender welk deel van de productie- en toeleveringsketen, en etiketten met de vermelding "zonder kinderarbeid gemaakt" op deze producten aan te brengen, terwijl erop wordt toegezien dat dit systeem in overeenstemming is met de internationale handelsvoorschriften van de Wereldhandelsorganisatie (WTO); vraagt dat de resultaten van dit onderzoek worden voorgelegd aan de Commissie internationale handel; vindt ondertussen dat producten uit ontwikkelingslanden moeten worden voorzien van een etiket met de vermelding "verantwoordelijk geteeld/vervaardigd zonder kinderarbeid";
 8. beveelt de Commissie aan in alle bilaterale handelsovereenkomsten en strategische partnerschappen een clause op te nemen over implementatie van fundamentele arbeidsnormen, waaronder het uitbannen van kinderarbeid, met een speciale verwijzing naar de eerbiediging van de minimumleeftijd voor toelating tot arbeid;
 9. spoort de Commissie aan ervoor te zorgen dat het probleem van kinderarbeid en de bescherming van kinderen tegen elke vorm van misbruik, uitbuiting of discriminatie

cruciale onderwerpen worden binnen de comités en subgroepen inzake mensenrechten die in het kader van de handels- en samenwerkingsakkoorden zijn opgericht;

10. roept de Raad en de Commissie op om officiële geboorteregistratie in het beleid voor ontwikkelingssamenwerking op te nemen als een fundamenteel recht en een instrument ter bescherming van de rechten van het kind;
11. spoort de Commissie aan het onderwerp van de officiële geboorteregistratie aan te snijden in al haar toekomstige mededelingen in verband met het ontwikkelingsbeleid en richtlijnen voor te stellen om de verspreiding van deze praktijk te bevorderen;
12. verwelkomt de oprichting, binnen de Commissie, van een groep commissarissen voor fundamentele rechten en de aanstelling van een persoonlijke vertegenwoordiger inzake mensenrechten en roept hen op om de bescherming en de bevordering van kinderrechten en de eliminatie van kinderarbeid tot een van hun topprioriteiten te maken;
13. vraagt de Commissie een strategie te ontwikkelen voor de technische ondersteuning van de landen waar het ontbreken van een officiële registratie van kinderen een groot probleem is;
14. roept de Commissie op om een jaarlijkse mededeling over kinderrechten op te stellen en aldus een samenhangend kader te bieden voor de bescherming van kinderrechten en de eliminatie van kinderarbeid;
15. is verheugd over de voltooiing van het Strategisch partnerschap voor ontwikkelingssamenwerking met de IAO, in het kader waarvan de afschaffing van kinderarbeid, met name van heel jonge kinderen, als hoogste prioriteit voor gezamenlijke acties wordt beschouwd en verzoekt de Commissie zo spoedig mogelijk over te gaan tot implementatie en regelmatig verslag uit te brengen aan het Europees Parlement; doet een oproep tot de Commissie om regelmatig aan het Parlement verslag uit te brengen over de vooruitgang in de domeinen die door deze samenwerking worden bestreken; roept de Commissie op om gelijkaardige samenwerkingsverbanden in het leven te roepen met andere relevante organisaties, zoals UNICEF;
16. doet een oproep aan de Raad en zijn voorzitterschap, als de stem van de EU, om de bevordering van kinderrechten en de eliminatie van kinderarbeid te bevorderen tijdens de millenniumbijeenkomst op hoog niveau in september 2005 in New York;
17. doet een oproep aan de Commissie en de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU om tijdens de onderhandelingen over de herziening van ACS-EU-partnerschapsovereenkomst rekening te houden met het resultaat van de bijzondere zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over kinderen en roept alle lidstaten van die Overeenkomst en van de EU op om de verbintenissen die zij tijdens die zitting zijn aangegaan, na te komen;
18. herinnert eraan dat de overeenkomst van Cotonou een specifieke bepaling bevat inzake handels- en arbeidsnormen die bevestigt dat de partijen zich verbinden tot het naleven van de fundamentele arbeidsnormen en met name de uitbanning van extreme vormen van kinderarbeid; vraagt de Commissie dat zij ervoor zorgt dat artikel 50 van de overeenkomst van Cotonou wordt uitgevoerd;

19. is verheugd over de bepaling in de nieuwe SAP+ regeling die aanvullende preferenties biedt aan ontwikkelingslanden die sociale/IAO-normen ratificeren en implementeren en verzoekt de Commissie zorgvuldig toe te zien op de feitelijke implementatie ervan en jaarlijks verslag uit te brengen aan het Parlement;
20. vraagt dat een positieve wisselwerking wordt bevorderd tussen de liberalisering van de internationale handel en de toepassing van de fundamentele arbeidsnormen; beveelt de Commissie aan voor de diverse componenten die verband houden met de invoering van maatregelen voor de liberalisering van de handel en de mogelijke resultaten van de GATS over de gelijke toegang tot sociale diensten en infrastructuur, een beoordeling van de effecten op korte en lange termijn uit te voeren;
21. is van mening dat de bestrijding van kinderarbeid kan worden bespoedigd door evenwichtige sociaal-economische ontwikkeling en vermindering van de armoede; beveelt aan dat de EU haar inspanningen om kinderarbeid te elimineren koppelt aan evenzo grote inspanningen om aan andere arbeidsnormen te voldoen en een menswaardig loon voor volwassen werknemers te garanderen;

Band tussen onderwijs, armoede en eliminatie van kinderarbeid

22. herhaalt zijn standpunt dat er een zich wederzijds versterkende verhouding is tussen gebrek aan onderwijs en kinderarbeid en dat onderwijs een essentieel middel is voor het realiseren van doelstelling 2 van de millenniumontwikkelingsdoelstellingen tegen 2015;
23. vraagt dat extra aandacht wordt besteed aan basisonderwijs voor meisjes, die meer hindernissen en obstakels ondervinden dan jongens (aangezien culturele factoren zoals vroeg huwen, discriminatie, hun sociale rol en rol in het gezin, enz. een rol spelen) om naar school te gaan, op de schoolbanken te blijven en hun studies af te ronden; verklaart bovendien dat meisjes die naar school zijn gegaan minder grote en meer gezonde gezinnen hebben en helpen de productiviteit te verhogen en armoede terug te dringen;
24. roept de Commissie op om de positie van de EU, als de belangrijkste schenker van humanitaire hulp van internationale instellingen zoals de UNESCO, UNICEF, de Wereldbank en het IMF, te gebruiken om deze multilaterale donoren aan te sporen druk uit te oefenen voor de uitstippeling van een beleid ter eliminatie van kinderarbeid en voor de opstelling en uitvoering van onderwijsmaatregelen en -programma's die alle werkende kinderen en andere kinderen die niet naar school gaan integreren in een officieel voltijds onderwijs zonder discriminatie op grond van geslacht, handicap, ras of etnische afstamming, godsdienst of cultuur, tot de minimumleeftijd voor arbeid overeenkomstig de IAO-overeenkomst nr. 138;
25. dringt er bij de Commissie op aan dat zij druk uitoefent om te verzekeren dat de leeftijd waarop het verplicht onderwijs wordt afgerond en de minimumleeftijd voor arbeid in overeenstemming zijn met IAO-overeenkomst nr. 138, waarin wordt bepaald dat de minimumleeftijd voor arbeid niet lager mag zijn dan de leeftijd waarop het verplicht onderwijs wordt afgerond en in elk geval niet lager mag zijn dan 15 jaar;
26. steunt de zes volgende door UNICEF voorgestelde maatregelen om een einde te maken aan kinderarbeid:
 - onmiddellijke uitbanning van kinderarbeid voor gevaarlijk werk,

- de organisatie van gratis en verplicht onderwijs tot 16 jaar,
 - uitbreiding van de wettelijke bescherming van kinderen,
 - geboorteregistratie van alle kinderen zodat hun leeftijd kan worden vastgesteld zonder mogelijkheid tot fraude,
 - de verzameling en adequate controle van gegevens, om precies te weten hoeveel kinderen arbeid verrichten,
 - de opstelling van gedragscodes;
27. betreurt het feit dat er na de Top van Dakar geen grote vooruitgang is geboekt in de aanpak van de crisis in het onderwijs en stelt vast dat 113 miljoen kinderen van leerplichtige leeftijd, waarvan twee derden meisjes zijn, op dit ogenblik zelfs van elementair onderwijs verstoken blijven;
28. meent dat geen enkel kind verstoken mag blijven van zijn fundamenteel recht op onderwijs omdat de ouders het niet kunnen betalen, en herhaalt zijn oproep aan alle regeringen om een duidelijk tijdschema vast te leggen voor een snelle afschaffing van direct en indirect schoolgeld voor basisonderwijs, en tegelijk de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden of te verbeteren; dringt erop aan dat door alle passende middelen de toegang voor alle kinderen tot secundair, technisch en hoger onderwijs wordt gewaarborgd; onderstreept dat wanneer de kinderen en de gemeenschappen zelf bij de besluitvorming over scholen betrokken worden, het onderwijs beter kan worden afgestemd op de behoeften van de kinderen;
29. vindt dat informatie over bestaande onderwijs- en opleidingsprogramma's een sleutel is voor de succesvolle uitvoering van deze programma's en roept de Commissie op er extra op toe te zien dat vrouwen en kinderen voldoende informatie krijgen, aangezien onderwijs hen kan helpen zich te beschermen tegen eender welke vorm van uitbuiting;
30. roept de Commissie op om duidelijke doelstellingen te bepalen voor de bevordering van universeel basisonderwijs van de beste kwaliteit in de nationale indicatieve actieprogramma's, met bijzondere nadruk op toegang tot onderwijsprogramma's voor meisjes, kinderen in conflictgebieden en kinderen uit gemarginaliseerde en meer kwetsbare sociale groepen;
31. beveelt aan dat de Commissie steun verleent aan bewustmakingsprogramma's en programma's voor overgangsonderwijs met bijzondere nadruk op de doeltreffendheid van strategieën om werkende kinderen in het officiële dagonderwijs te krijgen, zoals brugscholen en -klassen, die kinderen die nooit naar school zijn gegaan, helpen om zich in de schoolomgeving te integreren met de hulp van gespecialiseerd onderwijspersoneel;
32. verzoekt de Europese Unie dat zij er bij de landen die al een wetgeving hebben die kinderarbeid verbiedt, op aandringt dat zij de kinderarbeid in hun land volledig elimineren en deze kinderen en ongeschoolde volwassenen terug naar de schoolbanken brengt binnen een gratieperiode van drie jaar;
33. vraagt de Europese Unie dat zij meer begrotingssteun uittrekt voor een groter aantal scholen en leraren in regio's die dit nodig hebben;
34. meent dat kinderarbeid het gevolg is van een onevenwichtige sociaal-economische ontwikkeling; beveelt aan dat de inspanningen om kinderarbeid te elimineren rekening

houden met sociale omstandigheden en armoede in de ontwikkelingslanden en leiden tot het voorstellen van maatregelen die zijn bedoeld om het inkomen van de gezinnen te doen toenemen door bijvoorbeeld voor volwassen werknemers een minimumloon te garanderen aangezien kinderarbeid destructief is voor de lonen van volwassenen;

35. meent dat de eliminatie van armoede de enige manier is om de noodzakelijke voorwaarden te scheppen voor de uitroeiing van kinderuitbuiting en beklemtoont het belang dat het microkredietsysteem kan hebben om het gezinsinkomen te verhogen;
36. roept de Commissie op toezicht te houden op alle communautaire steun voor elementair onderwijs in welke mate deze bijdraagt tot de strijd tegen die vormen van kinderarbeid die de kinderen van de schoolbanken weghaalt, zonder dat dit evenwel een beperking legt op het zenden van humanitaire hulp, bestaande uit voedingsproducten en andere hulp voor de ontwikkeling van de infrastructuur van de regio's;
37. onderstreept dat voltijds onderwijs voor iedereen een onderwijssysteem vergt dat strategieën omvat om alle kinderen die werken (of die om een andere reden niet naar school gaan) voltijds in de schoolbanken te krijgen; vraagt de Europese Unie ervoor te zorgen dat alle door de Gemeenschap gefinancierde onderwijsprogramma's voorzien in omvattende strategieën, zoals maatschappelijke motivering en inhaalcurssussen voor oudere leerlingen;
38. verwelkomt de activiteiten van het Internationaal Programma voor de Eliminatie van Kinderarbeid (IPEC) en steunt de prikkels die dit programma voorstelt om kinderen weer naar school te krijgen, zoals gratis maaltijden voor kinderen en andere hulp aan hun gezinnen;
39. steunt de werkzaamheden van de IAO en haar samenwerking met de WTO, ook via een regelmatige dialoog en stelt voor deze uitwisseling verder te versterken;

Ergste vormen van kinderarbeid

40. spreekt zijn bezorgdheid uit over de ernstige schendingen van kinderrechten, zoals deze in het VN-Verdrag voor de rechten van het kind worden gedefinieerd, waaronder het recht op gezondheid, onderwijs en voeding en de bescherming tegen geweld, uitbuiting en mishandeling;
41. vraagt de Commissie steun te verlenen aan programma's ter bestrijding van minder courante vormen van kinderarbeid, zoals huishoudelijk werk, en de verkoop van kinderen ter afbetaling van schulden van het gezin (schuldsavernij);
42. verwelkomt het initiatief van de Commissie om een mededeling op te stellen inzake mensenhandel (2005);
43. herhaalt zijn voorstel om een bijzondere EU-vertegenwoordiger aan te stellen voor kinderen die het slachtoffer zijn van een gewapend conflict, oorlog, ontheemding, droogte, honger, natuurrampen of aids, of kinderen die het slachtoffer zijn van mensenhandel, en ervoor te zorgen dat er aan dergelijke situaties voldoende aandacht wordt besteed;

44. vraagt de steun van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) in de vorm van een verbod op kinderarbeid in de handel en stelt voor dat producten die zonder kinderarbeid zijn vervaardigd als zodanig worden aangemerkt en geëtiketteerd om de consument bewust te maken van verantwoorde praktijken;
45. verzoekt de Commissie de Europese Unie en de ontwikkelingslanden te herinneren aan hun verplichtingen in het kader van de Conventie van Den Haag over internationale adoptie en er met name voor te zorgen dat alle landen die EU-hulp krijgen deze conventie hebben ondertekend en geratificeerd en deze landen te helpen om te voorkomen dat kinderen schade wordt toegebracht door ongepaste of ongewettigde procedures voor nationale of internationale adoptie;

Verantwoordelijkheid van bedrijven

46. verwelkomt het initiatief van de Commissie voor het opstellen van een mededeling inzake de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven die voor april 2005 was gepland;
47. beveelt de Commissie aan te onderzoeken of er adequate wettelijke waarborgen en regelingen op EU-niveau gecreëerd moeten worden aan de hand waarvan EU-importeurs die goederen importeren waarvoor fundamentele IAO-conventies zijn geschonden, o.a. door gebruikmaking van kinderarbeid in de productieketen, vastgesteld en wettelijk vervolgd kunnen worden; vraagt dan ook aan de Commissie dat zij nagaat of er financiële stimulansen kunnen worden gecreëerd voor EU-importeurs die regelmatige en onafhankelijke controles uitvoeren op de vervaardiging van hun producten in alle derde landen die een deel vormen van de productieketen;
48. roept de Commissie en de Raad op om initiatieven voor eerlijke handel te bevorderen, in het bijzonder in de nieuwe EU-lidstaten, en toezicht uit te oefenen op fabrikanten om ervoor te zorgen dat hun methodes beantwoorden aan de normen voor eerlijke handel;
49. beveelt de Commissie aan na te gaan welke ondernemingen systematisch en voortdurend gebruik maken van kinderarbeid in een deel van de productie- en toeleveringsketen, en vraagt dat deze lijst ter beschikking wordt gesteld aan EU-importeurs;
50. roept de lidstaten op om de consumenten beter bewust te maken van de sociale verantwoordelijkheid van bedrijven en om initiatieven te steunen ter bevordering van producten, voornamelijk landbouwproducten en producten die door de sportartikelenindustrie zijn vervaardigd, zonder dat er kinderarbeid aan te pas is gekomen;
51. verzoekt de plaatselijke regeringen samen te werken met internationale organisaties om toe te zien op de industrie en de landbouw ter voorkoming van kinderarbeid en samen te werken voor de bouw en het onderhoud van adequate faciliteiten voor voltijds onderwijs met gekwalificeerd onderwijspersoneel en gratis vervoer en gratis maaltijden, zodat alle kinderen naar school kunnen gaan;
52. vraagt de Commissie en de lidstaten dat zij meewerken aan de ontwikkeling van de VN-normen inzake de verantwoordelijkheid van transnationale bedrijven en andere zakelijke ondernemingen met betrekking tot de mensenrechten, zodat deze een effectief algemeen instrument worden tegen kinderarbeid en mogelijke schendingen van mensenrechten door ondernemingen;

53. verzoekt de Commissie met klem de naleving van fundamentele arbeidsnormen als voorwaarde op te nemen in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid; verzoekt de Commissie daartoe een beleid te ontwikkelen dat het ook voor de kleine producenten in ontwikkelingslanden mogelijk maakt aan deze normen te voldoen;
54. roept de Raad op om de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de Global Compact van de VN te steunen;
55. beveelt de Commissie aan om de reikwijdte van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen te verbreden van investeringen naar handel, het uitvoeringsinstrumentarium te versterken en met regeringen van ontwikkelingslanden afspraken te maken over de manier waarop ondernemingen kunnen bijdragen "aan de feitelijke afschaffing van kinderarbeid";
56. moedigt transnationale ondernemingen aan om in al hun activiteiten en toeleveringsketens maatschappelijk verantwoord te ondernemen in samenwerking met alle relevante betrokkenen en daarover verantwoording af te leggen;
576. beveelt de Commissie aan dat zij, indien de regeringen van de ontwikkelingslanden de OESO-richtsnoeren niet naleven, in de klacht inzake de niet-naleving ook de namen openbaar maakt van de ondernemingen en de multinationals die bij de productie van bekende producten gebruik maken van kinderarbeid;
58. spoort de regeringen van de landen waar internationale ondernemingen gevestigd zijn, aan toe te zien op de implementatie van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en geregeld rapporten te publiceren over de bijdrage van deze ondernemingen aan de effectieve afschaffing van kinderarbeid en de implementatie van de fundamentele IAO-arbeidsnormen;
59. verwelkomt de ondertekening van het Protocol voor het telen en verwerken van cacao bonen en de daarvan afgeleide producten door internationale producenten uit de cacao sector en de resultaten van de tenuitvoerlegging van het plan om het gebruik van kinderen bij de productie (het stikken) van voetballen in Pakistan te beperken, en steunt alle andere gelijkaardige inspanningen;
60. steunt de ontwikkeling van initiatieven in de particuliere sector om kinderarbeid af te schaffen, met inbegrip van gedragscodes, en spoort aan tot meer samenwerking, transparantie en samenhang tussen deze initiatieven, die gebaseerd zouden moeten zijn op de fundamentele IAO-arbeidsnormen, en waarop onafhankelijk toezicht zou moeten worden uitgeoefend;
 - o
 - o o
61. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen van de lidstaten, de co-voorzitters van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU en UNICEF en andere relevante agentschappen van de VN.

